

MÈTODES D'INVESTIGACIÓ SOCIOEDUCATIVA 2007-2008

Assignatura: **Obligatòria** Semestre: **segon** Grups: **Matí i Tarda**
Llengua : **català**
Crèdits: **9 (6 teòrics + 3 pràctics)**
Professorat:: **Montse Sánchez Aroca**
Departament: **Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació**

Objectius

1. Reflexionar al voltant dels processos de generació coneixement dins l'àmbit de les ciències socials.
2. Conèixer i comprendre diferents modalitats de recerca, així com les perspectives de complementació, combinació i triangulació metodològiques.
3. Desenvolupar estratègies de recollida i anàlisis de dades que possibilitin l'obtenció d'informació en processos de generació de coneixement.
4. Aprofundir en la recerca en l'àmbit de l'educació social, valorant les orientacions i metodologies més importants emprades en aquest àmbit.
5. Conèixer les corrents més importants de la recerca vinculada a processos de transformació i canvi comunitaris: la recerca acció, en les seves principals modalitats: participativa i cooperativa, i la recerca comunicativa.

Continguts

1. Investigació i generació de coneixement en l'àmbit de les ciències socials.
 - a. Diferents perspectives sobre el coneixement.
 - b. Ciència i coneixement.
 - c. Camins inductius i deductius en la generació del coneixement.
2. Realitat social i coneixement.
 - a. Concepcions ontològiques i epistemològiques. Metodologies de la investigació social.
 - b. La informació en el procés de generació de coneixement. Paper de la informació en el treball d'investigació.
3. Processos de recollida i anàlisi de la informació.
 - a. Recollida d'informació quantitativa: qüestionari, escales, tests sociomètrics...
 - b. Recollida d'informació qualitativa: observacions, entrevistes, grups de discussió, diaris...
 - c. Recollida d'informació comunicativa
 - d. L'anàlisi de dades: mètodes quantitativus, qualitativus, i comunicatius
4. La recerca actual en el camp de les ciències socials.
 - a. La complementació, combinació i triangulació metodològiques. (multimètodos)
 - b. Línies principals de recerca presents en l'àmbit de l'educació social. ¿Recerca teòrica o pràctica?.
 - c. Organització actual de la recerca: grups de recerca, diferents nivells de recerca, recerca i globalització. (multi i inter)
 - d. Temes i metodologies més rellevants en l'àmbit en el context de l'educació social. (sociocrítica i comunicatives)
5. Recerca i transformació comunitària.
 - a. Procés general de la investigació acció: planificació, acció, observació i reflexió.
 - b. La investigació participativa: un tipus de recerca orientada a la presa de consciència dels socialment desfavorits.
 - c. La investigació cooperativa: la millora de la realitat educativa mitjançant l'articulació entre diferents institucions.
 - d. La investigació comunicativa: el diàleg igualitari i la transformació social.

Metodologia

El mètode de treball pretén implicar a l'alumnat en el procés d'aprofundiment dels continguts mitjançant la participació d'aquest en diferents activitats i treballs relacionats amb els continguts de l'assignatura.

Al llarg del curs s'aniran combinant mètodes expositius (tant del professor com de grups d'alumnes), lectures, treballs en equip, participacions en fòrums, etc., de tal manera que es pugui garantir aquesta participació i implicació de l'alumnat en el procés formatiu. A principi de curs es proporcionarà una planificació exhaustiva del conjunt d'activitats i dinàmiques a seguir amb la temporalització corresponent.

Els crèdits pràctics adoptaran un caire presencial i no presencial depenent del tipus de tasca que s'hagi de desenvolupar en cada moment. Hi hauran lectures i anàlisi de recerques ja realitzades, per concloure amb una proposta fonamentada i estructurada d'investigació.

Avaluació

L'avaluació serà continua.

L'avaluació dels crèdits teòrics (2/3 de l'assignatura) es farà mitjançant dues opcions a triar una:

- una prova escrita
- projecte de recerca

el pes de la qual equivaldrà a un 50% de la nota final.

El treball d'un llibre proposat a classe es dinamitzarà en dues tertúlies en les que es presones del grup hauran d'exposar les seves aportacions, dubtes i idees relacionant la recerca amb el camp socioeducatiu. Aquest treball aportarà a la nota un 30%.

El treball diari i la participació en les diferents activitats de la matèria es valorarà amb un 20% de la nota.

Bibliografia

Bisquerra, R. (2004) (Coord.) *Metodología de la investigación educativa*. Madrid: La Muralla.

Blández, J. (2000). *La investigación – acción: un reto para el profesorado*. Barcelona: Inde.

Booth, C. (2001). *Cómo convertirse en un hábil investigador*. Barcelona: Gedisa.

Carr, W. y Kemmis, S. (1988). *Teoría crítica de la enseñanza*. Barcelona: Martínez Roca.

Cea, M.A. (1998). *Metodología cuantitativa: estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis.

Del Rincón, D., Latorre, A., Arnal, J. y Sans, A. (1995). *Técnicas de investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Dykinson.

Elliott, J. (1993). *El cambio educativo desde la investigación acción*. Madrid: Morata.

Flecha, R. (1997). *Compartiendo palabras. El aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: Paidós.

Gómez, J et alt. (2006). *Metodología comunicativa crítica*. Barcelona: El Roure Ciencia.

Kemmis, S. y McTaggart, R. (1987). *Cómo planificar la investigación – acción*. Barcelona: Laertes.

Latorre, A.; del Rincón, D. y Arnal, J. (1996). *Bases metodológicas de la investigación educativa*. Barcelona: Experiencia.

Latorre, A. (2003). *La investigación acción. Conocer y mejorar la práctica educativa*. Barcelona: Graó.

Mc Kernan, J. (1999). *Investigación acción y currículum*. Madrid: Morata.

Orma, E. (2001). *Cómo usar la información en trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa.

Ruiz Olabuénaga, J.I. (1999). *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

Woods, P. (1987). *La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa*. Barcelona: Paidós.